

Ishøj, juni 2017

Samfundsfag på alle klassetrin.

”Ishøj Fælleselevråd mener, at samfundsfag burde blive et obligatorisk fag i de mindre klasser. Vi synes, at der skal lægges mere fokus på det samfundsfaglige i undervisningen, så Ishøj Kommunes elever bliver fremtidige aktive medborgere.” Sådan skrev fælleselevrådet til Børne- og Undervisningsudvalget i efteråret 2016. Udvalget besluttede i marts måned, at der skulle nedsættes en arbejdsgruppe som skulle udarbejde et katalog med ideer til udmøntning af forslaget om samfundsfag i de mindre klasser. Dette idekatalog indeholder en række temaer, som efter arbejdsgruppens opfattelse er temaer, som børn og unge spekulerer over i dag. Temaerne er ordnet ud fra de fire overordnede kompetenceområder, som fælles mål for samfundsfag er opbygget ud fra. Det er politik, økonomi, sociale og kulturelle forhold og samfundsvidenskabelig metode.

Meningen med idekataloget er, at det skal tjene til inspiration ude på den enkelte skole, hvor lærere og elever kan drøfte kataloget både i elevråd og i den enkelte klasse. De fleste af temaerne kan indgå på de fleste klassetrin. Og de kan indgå som en del af den understøttende undervisning, som en del af de eksisterende fag eller som tværfaglige forløb og projekter. Her vil det være nødvendigt at tilpasse temaet til klassetrinnet.

Idekataloget er udarbejdet af en arbejdsgruppe bestående af eleverne Wiktoria (Gildbroskolen), Marcus (Ishøj Skole), Mathias (Vibeholmskolen), Okan (Vejlebroskolen) og Nada (Strandgårdskolen). Fra lærerside har deltaget Janet (Strandgårdskolen), Steffen (Vibeholmskolen) og Rolf (Vejlebroskolen). Skoleleder Birgit (Strandgårdskolen) har været formand for arbejdsgruppen). Arbejdsgruppen har mødtes to gange i løbet af maj måned.

Idekataloget skal læses på den måde, at der i venstre spalte står det tema, som eleverne ønsker viden og sprog om. I midterste spalte er der beskrevet forslag til undervisningsindhold i den udstrækning, det har været muligt at formulere det. Og i højre spalte er angivet forslag til aktiviteter, som kan være med til at belyse temaet.

Idekataloget er ikke fuldkomment, men dets temaer giver et godt indtryk af, hvad det er der gør indtryk på børn og unge i dagens verden og som de oplever, at de har brug for at kunne sætte flere ord på, så de kan føre en egentlig samtale om dem.

Peter (Center for Dagtilbud og Skoler) har medvirket som sekretær.

Politik: Det vil vi lære/have viden om/kunne/lave		
Tema	Forslag til undervisningsindhold	Forslag til aktivitet
Demokrati og andre styreformer		Besøg Christiansborg, Rådhuset. Følge med i "Ultra nyt". Læse aviser.
De danske love	Hvordan bliver love og regler til? På skolen, i kommunen og på Christiansborg. Hvad skal love og regler gøre godt for?	
Partierne	Hvad er forskellen på de forskellige partier?	Besøg af ungdomspolitikere fra partierne. Følge med i "Ultra nyt". Læse aviser.
Velfærdsstat og skat	Hvad betyder ordet velfærdsstat? Hvorfor betaler vi skat? Hænger velfærdsstat og skat sammen? Hvad er finansloven?	Følge med i "Ultra nyt". Læse aviser.
Valg	Hvilke valg er der? Kommunalvalg, Folketingsvalg, EU-valg, folkeafstemning	
Medbestemmelse og indflydelse	Hvordan fungerer demokrati i virkeligheden?	Elevråd i indskoling, på mellemtrinnet og i overbygningen.
Bæredygtighed	Hvad skal jeg gøre? Hvad skal samfundet gøre?	"Ren by - Rar by"-arrangement. Skraldeløb.
Medborgerskab	Hvad er det?	Medborgerskabsdag for alle klassetrin.
Flygtninge og konflikter i verden	Hvorfor er der flygtninge? Hvad flygter de fra?	Følge med i "Ultra nyt". Læse aviser.

Økonomi: Det vil vi lære/have viden om/kunne/lave		
Tema	Forslag til undervisningsindhold	Forslag til aktivitet
Penge	Har der altid været penge? Hvor kommer penge fra? Hvem laver dem?	
Hvad er et budget og hvordan laver man det? Hvad er privatøkonomi?	Kan naturligt indgå i f.eks. matematikundervisningen, madkundskab.	Lave rigtigt budget for klassens hyttetur og lejrskole. Salg af f.eks. kager ved forældrearrangement. Arbejde med "Funny Money – Pengeugen". Spille "Pengebyen".
Lån og renter	Hvad sker der når man låner penge? Er det ligegyldigt hvor man låner penge? Hvad er renter?	
Skat	Hvorfor betaler vi skat? Hvad bruges skatten til? Hvorfor er der	

	nogen der snyder med skatten? Hvad sker der med de riges penge, når de dør?	
Rige og fattige lande	Geografi, historie, samfundsfag	
Regneark	Kan naturligt indgå i f.eks. matematikundervisningen	

Sociale og kulturelle forhold: Det vil vi lære/have viden om/kunne/lave		
Tema	Forslag til undervisningsindhold	Forslag til aktivitet
Racisme og diskrimination	Hvad er det egentlig? Sker det også i vores dagligdag?	
Mobning og venskab	Hvordan er skolens handleplan?	Hvordan kan vi arbejde med den?
Identitet	Hvem er jeg og hvem er du?	
Mangfoldighed	Hvad betyder det, når vi siger "Mangfoldighed er vores styrke"?	
Anerkendelse	Individ og gruppe	Arbejde med SSP-handleplanen
Kriminalitet og straf		Arbejde med SSP-handleplanen

Samfundsfaglig metode: Det vil vi lære/have viden om/kunne/lave		
Tema	Forslag til undervisningsindhold	Forslag til aktivitet
Samtale	Vi skal lære at diskutere, argumentere og tage stilling.	Dette er en måde at arbejde på i den daglige undervisning.
"Ud af huset"	Undersøge samfundets vigtige institutioner.	Besøge Folketinget, Rådhuset, Byretten, politistationen og andre arbejdspladser.
"Få viden om"	Lære at lave forskellige undersøgelser og konkludere noget ud fra undersøgelserne.	Lave interviews og spørgeskemaer. Lave statistik og tabeller.
Kildekritik og informationssøgning.	Lære at læse avis. Lære at se nyheder.	F.eks. læse Metro Express, se "Ultra Nyt. Brug Internettet.
Medier		"Ultra nyt" kan bruges i mange temaer.